

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

کتاب معلّم
(راهنمای تدریس)

آموزش قرآن

دوم دبستان

محتوای این کتاب تا پایان سال تحصیلی ۱۳۸۸-۸۹ تغییر نخواهد کرد.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی
نام کتاب: کتاب معلم آموزش قرآن دوم دبستان - ۵۷/۱
مؤلفان: ابوالفضل انوشه‌پور، غلامعباس سرشور خراسانی، مسعود وکیل و الهه ستوده
با همکاری: محمد قدوسی
آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع: اداره‌ی کل چاپ و توزیع کتاب‌های درسی
صفحه‌آرا: علی نجمی
ناشر: اداره‌ی کل چاپ و توزیع کتاب‌های درسی
چاپخانه: شرکت افست «سهامی عام»
سال انتشار و نوبت چاپ: چاپ دوم ۱۳۸۷
حق چاپ محفوظ است.

شابک ۰-۷۹۷-۰۵-۹۶۴-۰ ISBN 964-05-0797-0

فهرست مطالب

پیش‌گفتار

بخش اول: کلیات

۲	رویکرد برنامه‌ی آموزش قرآن در دوره‌ی ابتدایی
۳	اصول حاکم بر آموزش قرآن در دوره‌ی ابتدایی
۶	اهداف کلی آموزش قرآن در دوره‌ی ابتدایی
۷	جدول اهداف آموزش قرآن در پایه‌های مختلف دوره‌ی ابتدایی
۹	جدول وسعت و توالی مفاهیم و مهارت‌های آموزش قرآن در دوره‌ی ابتدایی
۱۰	جدول راهنمای آموزش دروس کتاب آموزش قرآن پایه‌ی دوم ابتدایی
۱۴	محتوای کتاب آموزش قرآن در پایه‌ی دوم ابتدایی
۱۵	وسایل و تجهیزات مورد استفاده در آموزش قرآن
۱۷	روش کلی تدریس
۲۳	دستورالعمل ارزش‌یابی از درس قرآن پایه‌ی اول و دوم ابتدایی
۲۸	جدول زمان‌بندی آموزش دروس قرآن در پایه‌ی دوم ابتدایی
۲۹	ارتقای سواد قرآنی آموزگاران
۲۹	آشنایی خانواده‌ی دانش‌آموزان با برنامه‌ی آموزش قرآن و نقش حمایتی آن‌ها

بخش دوم: روش‌های آموزش هر درس

۳۲	درس ۱- الف کوچک؛ حروف و حرکات
۴۰	درس ۲- حروف ساکن، ک
۴۵	درس ۳- تشدید
۵۰	درس ۴- سوره‌ی حمد؛ اتصال قبل ناخوانا به ساکن و تشدید
۵۸	درس ۵- سوره‌ی ناس؛ ة، ة
۶۵	درس ۶- سوره‌ی فلق؛ —
۷۲	درس ۷- سوره‌ی کافرون؛ —

قرآن پیام روشن الهی است که همه‌ی انسان‌ها را به راستی و رستگاری دعوت می‌کند. از صدر اسلام تا کنون در میان مسلمانان، توانایی خواندن و فهمیدن این پیام جاودانه از مهم‌ترین اهداف تعلیم و تربیت بوده است. در کشور ما نیز به اقتضای جایگاه خاصّ دین اسلام در فرهنگ مردم ایران و جایگاه ویژه‌ی قرآن در دین اسلام، باید به آموزش قرآن به‌طور خاص توجه کرد تا شرایط مساعد برای تحقّق اهداف این درس فراهم آید.

از این رو، درس قرآن در بین دروس دوره‌های تحصیلی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. به همین جهت برای ارتقای توانایی شما آموزگار محترم و کسب توفیق بیش‌تر در دستیابی به اهداف آموزشی، کتاب راهنمای معلم تدوین شده است که معلم با مطالعه‌ی دقیق آن از یک‌سو با طرح درس و اهداف خاص هر درس آشنا می‌شود و از سوی دیگر با استفاده از توضیحات و دانستنی‌هایی که ویژه‌ی معلم است، توانایی خود را در پاسخ دادن به پرسش‌های احتمالی دانش‌آموزان ارتقا می‌بخشد و با اعتماد و اطمینان بیش‌تری در کلاس حضور می‌یابد. ضمناً کتاب راهنمای معلم موجب هماهنگی در آموزش و آشنایی بیش‌تر معلمان با اهداف و روش‌های تدریس درس موردنظر می‌شود و زمینه‌ی خلاقیت و ابتکار بیش‌تر او را فراهم می‌آورد.

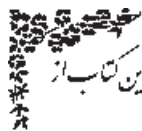
آموزگار محترم، از آن‌جا که دانش‌آموزان از پایه‌ی اول ابتدایی آموزش قرآن را آغاز می‌کنند، بسیار مناسب است که کتاب آموزش قرآن پایه‌ی اول و راهنمای معلم آن را مطالعه کنید تا هرچه بیش‌تر با آموخته‌ها و توانایی‌های موردنظر دانش‌آموزان برای ورود به آموزش کتاب پایه‌ی دوم آشنا شوید. هم‌چنین پیش از آغاز سال تحصیلی یک بار همه‌ی مطالب کتاب راهنمای معلم آموزش قرآن پایه‌ی دوم – کتاب حاضر – و قبل از تدریس هر درس یک بار دیگر روش تدریس آن درس را به دقت مطالعه کنید. توجه داشته باشید که پس از تسلط بر مطالب کتاب آن چه اهمیت دارد، خلاقیت شما در ارائه‌ی مناسب مطالب با توجه به شرایط خاص کلاس است. ضمناً در پایان روش تدریس هر درس بخشی به عنوان دانستنی‌های آموزگار آمده است. این بخش را به خوبی مطالعه کنید و تمرینات آن را انجام دهید تا در آموزش قرآن توانایی بیش‌تری کسب کنید. بیان مطالب این قسمت برای دانش‌آموزان ضرورتی ندارد، مگر آن چه را که بنا بر تشخیص شما برای آن‌ها مفید باشد.

آموزگاران و کارشناسان محترم، والدین گرامی و دانش‌آموزان عزیز می‌توانند برای هرگونه اظهارنظر و ارائه‌ی پیشنهاد در اصلاح و تکمیل برنامه‌ی درسی و کتاب‌های آموزش قرآن باگروه قرآن به نشانی زیر تماس بگیرند.

پیشاپیش از همکاری و تلاش همه‌ی عزیزان سپاس‌گزاری می‌شود.

وب‌گاه (سایت) <http://quran-dept.talif.sch.ir>

پیام‌نگار (ایمیل) quran-dept@talif.sch.ir

معلمان محترم و صاحب نظران گرامی می‌توانند نظر اصلاحی خود را در باره باروی مطالب این کتاب از طریق نامه به نشانی تهران - صندوق پستی ۳۶۳ ۱۵۸۵۵ - گروه درسی مربوطه و یا پیام‌نگار (Email)

ارسال نمایند. talif@talif.sch.ir

دفتر نشر نامه ایرانی و تألیف کتاب آموزشی

